

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 29. oktobrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede, tiesneši Veronika Krūmiņa un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 183/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta noteikumu Nr. 523 “Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi” (turpmāk – Iekšējās kārtība noteikumi) 45.2. apakšpunktu, 2. pielikuma 13.4. apakšpunktu, 4. pielikuma 26.2. apakšpunktu un 5. pielikuma 8.4. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 99. un 115. pantam, kā arī Civillikuma 3. panta otrajam teikumam, un spēkā neesošu no 2025. gada 26. augusta.

2. Iekšējās kārtības noteikumu 45.2. apakšpunkts noteic: saņemot brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka atļauju, notiesātais var glabāt un dienas kārtībā noteiktajā laikā lietot televizoram pievienojamas videospēļu iekārtas, kuras nerada neatļautas saziņas risku.

Iekšējās kārtības noteikumu 2. pielikuma 13.4. apakšpunkts, 4. pielikuma 26.2. apakšpunkts un 5. pielikuma 8.4. apakšpunkts noteic, ka ar brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka atļauju notiesātajam ir atļauts glabāt, iegādāties komersanta izveidotajā pastāvīgajā tirdzniecības vietā brīvības atņemšanas

iestādes teritorijā, kā arī saņemt sūtījumos un pienesumos televizoram pievienojamas videospēļu iekārtas, kuras nerada neatļautas saziņas risku.

3. Pieteikuma iesniedzējs iepriekš jau ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Satversmes 91. un 115. pantam, kā arī Civillikuma 3. panta otrajam teikumam (ieteikums Nr. 160/2025). Izskatot minēto pieteikumu, Satversmes tiesas 1. kolēģija 2025. gada 26. septembrī nolēma atteikties ierosināt lietu, jo ieteikums neatbilda Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām. Proti, Pieteikuma iesniedzējs nebija pamatojis, ka apstrīdētās normas aizskar viņam Satversmē ietvertās pamattiesības.

Tādējādi kolēģijai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktiskais apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktiskais apstākļu izklāsts nav mainījies, taču ir mainīta argumentu struktūra un apjoms, kā arī precizēts prasījums. Proti, Pieteikuma iesniedzējs vispārīgi norāda, ka ir arī [..] mācītājs un lūdz izvērtēt apstrīdēto normu atbilstību arī Satversmes 99. pantam. Tomēr iepriekš iesniegtajā pieteikumā norādīto argumentu izvērsšana pati par sevi nenozīmē, ka pieteikuma juridiskais pamatojums ir mainījies pēc būtības. Arī pieteikuma papildināšana ar norādi par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 99. pantam, nepamatojot Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu, nav uzskatāma par pieteikuma juridiskā pamatojuma izmaiņām pēc būtības.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas 2025. gada 26. septembra lēmumā norādīts, ka pieteikumā nav sniegts tāds faktiskais apstākļu izklāsts, no kura būtu gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētās normas Pieteikuma iesniedzējam ir radījušas nelabvēlīgas sekas. Apstākļi, ka apstrīdētās normas var tikt attiecinātas uz Pieteikuma iesniedzēju brīdī, kad viņš vēlēsies iegādāties, glabāt vai lietot tādu videospēļu iekārtu, kas rada neatļautas saziņas risku, konkrētajā gadījumā nav pietiekams pamattiesību aizskāruma konstatēšanai.

Izskatāmajā pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzējs sev piederošajā videospēļu iekārtā ar integrēto atmiņu ir saglabājis pirms brīvības atņemšanas notikušo sevis vadīto dievkalpojumu ierakstus. Tomēr no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums, ka viņš vēlējies glabāt vai lietot šo videospēļu iekārtu un tās atmiņā esošos datus, taču, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks viņam to liedzis. Kolēģija atkārtoti vērš Pieteikuma

iesniedzēja uzmanību uz to, ka, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību aizskārumu un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3., 22.1. un 22.3. punktu*). Pieteikuma iesniedzējs arī šajā pieteikumā nav pamatojis, ka no Satversmes 115. panta izriet valsts pienākums nodrošināt ieslodzījuma vietā esošas personas tiesības iegādāties, glabāt un lietot videospēļu iekārtas, kas var radīt neatļautas saziņas risku.

Izskatāmajā pieteikumā Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka apstrīdētās normas liedz viņam garīgi pilnveidoties un īstenot Satversmes 99. pantā ietvertās tiesības uz reliģisko brīvību. Tomēr pieteikumā nav pamatots, kādā veidā tieši apstrīdētās normas, kas regulē videospēļu iekārtu, kuras nerada neatļautas saziņas risku, glabāšanu un lietošanu, skar Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 99. pantā ietvertās pamattiesības.

Tādējādi pieteikumos ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 183/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Jautrīte Briede